บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยรูปแบบ

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (โฮมสเตย์): ศึกษา

เปรียบเทียบ ชุมชนเกาะยอ กับชุมชนเกาะยาวน้อย

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุทธิชา พูลเกิด

ชื่อปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์พงศ์สัณห์ ศรีสมทรัพย์ ประธานกรรมการ

2. รองศาสตราจารย์อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี

3. รองศาสตราจารย์ คร. ปิยะนุช เงินคล้าย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบ ในการดำเนินงานด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (โฮมสเตย์) ในเขตพื้นที่ชุมชน เกาะยอ และเขตพื้นที่ชุมชนเกาะยาวน้อย (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทาง การแก้ไขปัญหาในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (โฮมสเตย์) (3) เพื่อศึกษาแนวทาง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (โฮมสเตย์)

การวิจัยนี้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้ข้อมูลเอกสาร การสังเกตแบบ ไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนด้วยรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (โฮมสเตย์) ทั้งชุมชนเกาะยอและ ชุมชนเกาะยาวน้อย

ผลการศึกษาพบว่า

- 1. การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบในการดำเนินงานด้านการจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ (โฮมสเตย์) พบว่าชุมชนเกาะยาวน้อยเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและสามารถเป็นชุมชน ต้นแบบให้กับชุมชนเกาะยอได้ในเรื่องของการทำกิจกรรมโฮมสเตย์
- 2. การศึกษาปัญหา/อุปสรรคของชุมชนเกาะยอ พบว่ามีปัญหาสำคัญในเรื่องของ การขาดการประสานระหว่างประชาชนกับภาครัฐและการการขาดความร่วมมือกันของ บุคลากร
- 3. การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนค้วยรูปแบบการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวส (โฮมสเตย์) พื้นที่ชุมชนเกาะยอ พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ของพื้นที่ต้องเป็นผู้ดูแลในเรื่องของกิจกรรมโฮมสเตย์ เนื่องจากเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน การให้ การศึกษา มีการทำข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมโฮมสเตย์ มีการประชาสัมพันธ์ บ่อยมากขึ้น เพิ่มการติดต่อกับเครือข่ายโฮมสเตย์ภายนอก สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งพัฒนาสักยภาพของชุมชนและปรับกลใกภาครัฐเพื่อให้ ชุมชนเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ส่วนชุมชนเกาะยาวน้อยถือเป็นชุมชนที่มีศักยภาพ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนของตนเอง เนื่องจากการมีองค์ประกอบของ ความเข้มแข็งที่ครบองค์ประกอบ อย่างไรก็ตามหากมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพิ่ม ก็ จะทำให้ชุมชนแกาะยาวน้อยมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

Thesis Title Community Empowerment in the Form of Ecotourism

Management (Homestays): A Comparative Study of

Ko Yo Community and Ko Yao Noi Community

Student's Name Miss Sutticha Poolkerd

Degree Sought Master of Political Science

Field of Study Political Science

Academic Year 2011

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Pongsan Srisomsap Chairperson

2. Assoc. Prof. Anongthip Eksaengsri

3. Assoc. Prof. Dr. Piyanush Ngernklay

In this thesis, the researcher compares (1) the forms whereby ecotourism management is conducted in ecotourism (homestays) activities in the Ko Yo Community and Ko Yao Noi Community areas. The researcher also examines (2) problems in and obstacles to ecotourism management in addition to providing problem solving guidelines for the management of ecotourism (homestays). Finally, the researcher provides (3) guidelines conducive to the empowering of communities through the conduct of ecotourism management (homestays).

In this qualitative research investigation, the researcher collected relevant data from documents, non-participatory observation, and in-depth interviews regarding community empowerment in the form of ecotourism management (homestays).

Findings are as follows:

- 1. In making comparisons in the present connection, the researcher found that Ko Yao Noi Community was a strong community and can be a model community for Ko Yo Community in the matter of conducting homestay activities.
- 2. In regard to problems in and obstacles to the participation of Ko Yo Community in these ecotourism activities, the researcher found that significant were problems stemming from the lack of coordination between members of the general public and the public sector in addition to an absence of cooperation between personnel.
- 3. In respect to providing guidelines for community empowerment in the form of ecotourism management (homestays) in the Ko Yo Community area, the researcher found that the Subdistrict Administration Organization must supervise homestay activities. This is because this Organization is the closest local government agency to the members of the general public in the area. The focus should be on participation by members of the general public in respect to providing education in regard to ecotourism and reaching cooperative agreements concerning the operation of homestay activities.

Public relations should be more frequently conducted. Contacts with outside homestay networks should be increased. Conscientiousness in conserving natural resources should be fostered. In addition, community potentialities should be developed. Public sector mechanism should be adjusted in order to ensure that the community remains strong.

Ko Yao Noi Community is considered to be a community with high potentialities for strengthening itself on its own. Even though certain components of strength are in evidence, it remains the case that augmentation of community empowerment will afford Ko Yao Noi Community opportunities to actualize its potentialities in the future.